

Ny forskning: Hårfarver og allergi

Miljøstyrelsen har lavet en omfangsrig kortlægning af hårfarveprodukter i Danmark. I undersøgelsen blev 365 hårfarver valgt ud til nærmere undersøgelse af deres risiko for at give allergi. I det følgende får du et indblik i, hvordan det står til med hårfarveallergien, og hvad du som frisør kan gøre, når dine kunder beder om at få farvet deres hår med en permanentfarve.

Lad mig allerførst berolige med, at Miljøstyrelsen oven på sin kortlægning konkluderer, at der ikke er anledning til nye tiltag over for forbrugere, der ønsker at farve hår. Selv om Miljøstyrelsen nok havde håbet at finde nye farver, som var markant bedre end flertallet, så er det godt nyt for os i frisørbranchen, at de ikke fandt noget alarmerende nyt.

Det er særligt de to farver, der går under navnet PPD og PTD, og stoffer, der er beslægtede med dem, der giver bekymring for allergi. Stofferne findes i hovedparten af de permanente farver og i ca. halvdelen af de semi-permanente, mens de slet ikke bruges i skyelfarverne.

Tager man de permanente hårfarver med disse stoffer ud sammen med produkter med andre allergifremkaldende stoffer, er der kun 40 produkter tilbage – ca. hvert 10. af de udvalgte produkter. Koger man det helt ned og fjerner andre betænkelige hårfarvestoffer, står man med kun 2 af de permanente tilbage, og det er begge røde farver.

Og så har man stadig ikke set på andre betænkelige stoffer i hårfarverne. Ydermere understreger Miljøstyrelsen, at selv om dyreforsøg viser, at et stof er sikkert, kan der aldrig gives en fuld garanti mod allergi; allergi er ikke lige som forgiftninger, men kan opstå for stoffer, hvor det mindst ventes.

Det lyder helt klart meget bekymrende, at der er så stor risiko forbundet med at få permanentfarvet hår, og derfor er der også meget stor bevågenhed netop på disse hårfarver fra myndighederne og medierne side, lige som industrien ihærdigt arbejder på at finde de vises sten: den første producent, som finder et sikkert og virksomt alternativ til PPD og PTD, kan se en gylden fremtid i møde.

Men én ting er en teoretisk risiko ud fra produkternes sammensætning, noget andet er, hvor mange der reelt får allergi af dem.

Videncenter for Allergi lavede i 2003 en undersøgelse af, hvor udbredt hårfarveallergi er i befolkningen. Undersøgelsen kom frem til, at 5 % af dem, der havde farvet hår, havde haft en allergisk eller allergilignende hudreaktion på grund af hårfarvningen. I 2010 lavede Videncenter for Frisører og Kosmetikere en undersøgelse blandt yngre kvinder, og her var svaret, at 10 % havde haft gener, og at hårfarvningen endda havde givet 3 % hævelser i ansigtet. Videncenter for Allergi skønner, at der hvert år er 250 nye tilfælde med svær allergi over for hårfarve.

Over for dette står industriens tal. Industrien er pålagt gennem lovgivningen at sikre, at de kosmetiske produkter ikke må være til skade for menneskers sundhed, og producenterne skal desuden registrere eventuelle gener med produkterne. Direktør i SPT, Hanna Løyché, oplyste for nylig i et DR2 program, at det efter deres tal kun er 2 – 3 personer, der får en allergi pr. 1 mio. solgte produkter – i forhold til antallet af hårfarvninger er tallet altså endnu mindre.

De allergitilfælde, der opstår, kan ikke udelukkende tillægges hårfarvernes sammensætning, for der er andre faktorer, der spiller ind. Lidt forsimplet kan det stilles op som, at hårfarverne har potentialet, mens det er anvendelsen og brugeren, der udløser det. Det er klart, at anvendes en hårfarve forkert, for eksempel hvis farven ikke skylles ordentligt ud, så er der en forøget risiko for allergi. Og har brugeren haft gener ved tidligere hårfarvninger, ja, så kan det være et tegn på, at en allergi er ved at udvikle sig, og hun derfor ikke bør farve sit hår igen.

Med hensyn til tegn på allergi, så anbefaler mange hårfarveproducenter, at deres produkter testes på et lille område, typisk bag øret, inden hårfarven kommer ud i hele håret, og for producenterne er testen det bedste middel til at finde ud af, om der vil komme en allergisk reaktion, når produktet bruges. Myndighederne derimod ser testningen som en yderligere risiko for at udvikle af allergi og fraråder derfor testen. På den anden side er producenterne dog ikke bekendt med dokumentation for, at testen har medført allergi. Så det er svært at give et entydigt svar på, om du bør teste dine kunder inden hårfarvningen eller ej.

Uden at tage stilling til testen er mit bedste råd: vær åben over for risikoen for at få allergi. Orienter kunden sagligt og faktuel og brug gerne de tal, jeg har bragt i

Af konsulent Jens Prebensen

artiklen. Fortæl hende om advarslerne på produktet – det forklarer også, hvorfor du tager handsker på. Og sig til hende, at hun altid er velkommen til at kontakte dig, hvis hun oplever gener efterfølgende. Kunden skal føle sig godt informeret og tryk ved at være i dine hænder.

Netop trygheden er et stærkt argument for, at det er bedre at foretage sin hårfarvning hos frisøren end derhjemme. For I frisører har stor rutine i brugen af produkterne, I ved, hvad I skal se efter, og I har mulighed for at spørge ind til, om kunden kan være disponeret for allergi. Det er sikkert meget sjældent, at der sker uheld med hårfarverne, men hellere gardere sig så godt man kan.

Har I oplevet, at en kunde har fået gener eller ligefrem allergi efter en hårfarvning, må I meget gerne skrive til mig på preben-sen@mail.dk.

Læs mere om hårfarvning og allergi mst.dk – kræver lidt søgning, men start med at gå ind på "Borger" videncenterforallergi.dk – der er link til hårfarveallergi på forsiden spt.dk – klik på billedet med de to piger på forsiden, og der er et overflødhedshorn af nyttige oplysninger om kosmetik dr.dk – DR2 programmet "Hårets Magt" sendt 23. februar. Allergi tages op i de sidste 10 minutter af programmet biokemi.org – under Biozoom ligger en grundig, men lidt svær artikel om allergi, for dig, der gerne vil vide (næsten) det hele.

Gode råd i forbindelse med hårfarvebehandling

- Læs advarselsteksten og følg altid brugsanvisningen
- Husk at bruge handsker ved farvebehandling og ved vasken
- Børn frarådes at få farvet håret
- Undgå så vidt muligt at farvestoffet kommer i kontakt med hovedbunden og huden i ansigtet, da risikoen ved allergi derved mindskes
- Striber i håret minimerer risikoen for allergi i forhold til en helfarvning, da huden herved bliver mindre udsat for hårfarven

Er du eller din kunde i tvivl i forbindelse med hårfarvning, står din hårfarveleverandør altid til rådighed med vejledning og rådgivning til både dig og din kunde.

Kilde: SPT

Miljøstyrelsens kortlægning af hårfarver

- Kortlægning er offentliggjort i februar 2013,
- Miljøstyrelsen vurderer, at der findes omkring 4.000 forskellige hårfarveprodukter på det danske marked, når alle farver og toner medregnes,
- Kortlægningen omfattede 365 produkter, og produkterne blev opdelt efter, om de indeholdt ekstremt, stærkt, moderat eller ingen allergener,
- 26 af de permanente hårfarveprodukter indeholdt ingen allergener. Hovedparten af dem kom fra det professionelle marked,
- Der blev fundet 12 permanente hårfarvestoffer, der ikke er karakteriseret som allergener, og de blev kun fundet i røde hårfarver,
- PPD står for p-phenylenediamin, PTD for p-toluenediamin.

Rapporten over kortlægningen findes på Miljøstyrelsens hjemmeside, mst.dk.

Stil din kunde tre enkle spørgsmål, før du begynder hårfarvningen:

- Har du tidligere reageret på et farveprodukt?
- Er din hovedbund sensibel, irriteret eller skadet?
- Har du tidligere fået lavet en midlertidig sort hennatatovering?

Hvis kunden svarer ja til et af spørgsmålene, frarådes det, at du farver kundens hår. Ønsker kunden fortsat at farve sit, bør hun søge læge for at få afklaret, om hun kan tåle farvningen.

Kilde: SPT